

Synodo, tertiam ex illa scripsit epistolam, eamque synodicam ad Nestorium, cum duodecim capitulis quæ totidem anathematismis ipsius feriebant hæresin; simul denuntians, latam a COELESTINO contra ipsum sententiam ratam fore; nisi, damnato errore, illis capitulis subscriberet.

Nestorius inde in furorem actus, duodecim et ipse capitula, sive anathematismos, illis S. CYRILLI opposuit, quibus contra Catholicum dogma suam affirmavit hæresin. Nec verbis posthac furere contentus, factis persequi orthodoxos cepit. Constantinopolitanos, qui ferme omnes ab ejus communiōne recesserant, dire exagitavit, præfectorum abusus potentia: item monachos, quos ubique habebat adversarios: Imperatorem quoque calumniis contra S. Cyrillum commotiorem reddidit. Quæ res, cum turbæ auferentur, convocando Ephesum generali Concilio causam dedit, Theodosio, consentiente COELESTINO, hac de re per Petronium monito, ut constat ex litteris Cælestini datis ad Synodum.

§. IV.

Synodus Ephesina, Generalis III., et Nestorii condemnatio.

160. Cœpta fuit Ephesina Synodus anno 431., Episcoporum supra 200. numero celebris. Præfuit initio solus S. CYRILLUS, tum jure suæ Sedis, utpote a Romana secundæ, absentibus adhuc Legatis Pontificiis; tum ut Legatus Sedis Apostolicæ ad exequendam sententiam in Nestorium latam, dum Legati advenirent Pontificis, ARCADIVS et PROJECTVS episcopi, ac PHILIPPVS presbyter. Tota vero Synodus actionibus septem terminata. Ac licet de industria moras necceret JOANNES ANTIOCHENVS, Nestorii amicus, ob veterem consuetudinem jam in Laura contractam; per legatos tamen, ut fieret Synodi initium, annuerat. Igitur

Actio I. die 22. Junii habita, in qua tertio citatus Nestorius ægre tandem respondit, se, cum omnes advenissent Episcopi, etiam affuturum; designabat vero Orientales, qui adhuc in itinere, vel apud Joannem Antiochiæ morabantur. Detrectante itaque judicium Nestorio, tandem ex præscripto et auctoritate Canonum ac Cœlestini, ut professi sunt Patres, damnatus est Nestorius, omnique episcopali dignitate, et sacerdotali gradu exutus, incredibili totius urbis lætitia.

At *Candidianus* Comes, Nestorio addictus, antequam synodalia acta conficerentur mittenda Imperatori, hunc calumniis in Synodum prævenit: item Nestorius, de vi et injuria a Memnone Ephesino sibi illata conquerens, quod is, cæterique adventum Joannis et Orientalium exspectare noluissent.

Interea aliquot post Act. I. diebus, adest JOANNES ANTIOCHENVS cum 22. Episcopis, qui vix e curru descendens, adhuc pulverulentus, privatum conventum habuit; et exceptis *Candidiani* querelis de *Cyrilli* et *Memnonis* gestis, utrique Episcopatum abrogat; *CYRILLVS* vero nominatim ab eo notatus est ob duodecim capitula, vel anathematismos, in quibus *Apollinaris*, *Eunomii*, *Arii* nefaria dogmata vulgasset.

Sed cum et Legati Pontificii interea advenissent, et Act. II. lectis iis, quæ contra Nestorium Act. I. acta fuerant, etiam ipsi in Act. III. subscribunt.

Act. IV. S. CYRILLVS et MEMNON libellos obtulerunt Synodo contra Joannem Antiochenum, rogantes, ut citaretur ad Synodum, ad reddendam sui facti rationem. Missi proinde ad Joannem Episcopi, a militibus quibus, vallatus erat, ex ejus imperio rejecti.

Act. V. Missis tertio ad Joannem Episcopis tribus, sed eo adhuc detrectante judicium, S. Synodus Joannem et Episcopos cum eo triginta tres schismatica Synodo collectos ferit excommunicationis sententia, omnique dignitate ac sacerdotali gradu privatos mulctat, irritaque decernit singula, quæ contra CYRILLVM ac MEMNONEM gesserant.

Nestorii contra patroni, maxime *Candidianus* et *Irenæus* Comites, nihil non tentabant ad opprimendam Synodum, ejusque obliteranda Acta. Imperatorem etiam eo calumniis contra S. Synodum commovent, ut ad Synodum scribens per *Palladium* Magistrinum omnia irrita decerneret. At S. Synodo se strenue defendente, Imperator veriora edoctus interea, subscribit latæ in Nestorium sententiæ, *Maximianum* presbyterum in Constantinopolitanam sedem loco Nestorii substituit, non parum operæ ad felicem exitum conferente S. *PULCHERIA* virgine Augusta.

Nestorius vero ad Lauram rediit, cumque nec ibi a disseminando suo impio dogmate desisteret, Theodosius illum in oasim relegavit, ubi ærumnis confectus, exesa a vermibus lingua, qua sacrilegas in Dei Matrem voces egerat, vivere desiit.

§. V.

S. Cyrilli Alexandrini et Joannis Antiocheni reconciliatio.

161. Oppressa Nestoriana hæresi, Theodosius in id deinde incubuit, ut S. CYRILLVM ac JOANNEM Antiochenum ad concordiam reduceret. Quod anno 432. Sixto summo Pontifice, S. Cœlestini successore, perfectum est sub his conditionibus. 1º. Ut JOANNES ANTIOCHENVS anathema diceret Nestorio. 2º. Ejus depositioni subscriberet. 3º. Ratam haberet Maximiani ordinationem, suffecti in locum Nestorii; ac demum confessioni fidei a CYRILLO missæ subscriberet. Quibus singulis a Joanne præstitis, pax inter utrumque Præsulem redintegrata fuit, et simul universæ restituta Ecclesiæ.

ARTICULVS II.

UTRUM UNIO UTRIVSQUE IN CHRISTO NATURE VERE SIT HYPOSTATICA SIVE PERSONALIS?

Paulo aliis subinde terminis quæstio eadem proponi solet: an unio Verbi cum humanitate facta sit in persona, scilicet Verbi? Item: an utraque natura divina et humana in Christo unitæ sint in unitatem personæ, scilicet ut in una persona Verbi subsistant? Sed ad idem recidunt; idemque sonant, ac: utrum una sit in Christo persona?

Cum vero Incarnatio definiatur per ordinem ad naturam, personam, unionem hypostaticam, horum, aliorumque terminorum intelligentia cum primis necessaria est, tum ad ipsum hoc mysterium rite intelligendum,

tum diversas locutiones Patrum conciliandas; quorum vel neglectus, vel ignorantia Nestorianæ, Sabellianæ, aliisque hæresibus causam dedit. Quare

162. I. NATURA, ut hic a Theologis sumitur, ipsam significat essentiam, sive rationem specificativam cujusque substantiæ, præscindendo, utrum in se, an in alio subsistat. In quem sensum definitur a Boetio, L. de persona et duab. natur. c. 1. *Natura est unquamque rem informans specifica differentia*. Ita natura humana dicit animal rationale, quod specificam hominis differentiam efficit; sed præscindendo adhuc, an in se, an in alio subsistat.

Qui philosophice de natura disserunt, eam ab *essentia* saltem ratione distinguunt, et hoc discriminis ponunt, quod *essentia* ordinem solummodo dicat ad *esse rei*, abstrahendo ab operatione; *natura* vero ad operationem rei; illamque definiunt, *principium motus et quietis ejus, in quo est*. At, hodierno usu, Theologi in quæstionibus de SS. Trinitatis et Incarnationis mysteriis, *naturam, essentiam, substantiam* promiscue sumunt cum Ecclesia in Conc. Lateran. IV., in quo Patres abstrahendo a subtilitate illa metaphysica, in professione fidei enuntiant: quod Pater, et Filius, et Spiritus sanctus tres quidem sint personæ; *sed una essentia, substantia, seu natura*. C. *Firmiter*. de SS. Trinit. Ante Lateranense Concilium et adhuc tempore Conc. Florent., nomen *substantiæ* etiam pro *supposito* usurpatum fuit; explicante Joanne Theologo Sess. 18.

163. II. SUBSISTENTIA *ut sic*, juxta modernum usum spectata, sumi potest in concreto, tum in abstracto. Priori in acceptione est ipsa natura existens totaliter, et ultimo completa, et Patribus idem sonat, quod suppositum. Altera in acceptione, in qua communiter in Scholis sumitur, formam sonat, vel ultimum complementum formæ denominantis rem subsistentem. Unde natæ voces, *suppositalitas, personalitas*; quæ est ratio, per quam aliquid subsistit in supposito, vel persona. Subsistentia vero in abstracto describi potest *ultimus terminus, seu complementum ultimum, quo natura in ratione substantiæ completa, constituitur in ratione suppositi*.

Dixi 1º. *Subsistentia ut sic*. Natura enim in ratione substantiæ completa potest subsistere vel *subsistentia propria*; vel *aliena*, ut de facto natura humana in Christo. Ut tamen res dicatur subsistere, subsistentia propria, id insuper requiritur, ut sistat vel existat in se, et non in alio tanquam pars, sive, ut alii loquuntur, per unionem physicam non trahatur ad totum dignius. Unde subsistentia etiam dici solet, *totalitas, sive existentia in se*. Sic de facto natura humana in Christo non habet subsistentiam propriam, sed subsistit subsistentia Verbi, quia per ipsam sui a Verbo assumptionem, trahitur ceu pars ad totum dignius, quod est Christus. E contra Verbum, licet sistat in illo toto, quod est Christus, tamen sistit in se, vel subsistit subsistentia propria, quia totum illud, *Christus*, non est quid dignius et perfectius Verbo divino etiam solo, utpote jam ante infinite digno et perfecto.

An vero illa negatio unionis cum digniore constitutum formale sit hujus subsistentiæ, vel an connotatum solum in obliquo? sicut pariter, an *ultimus terminus* ille, vel *ultimum complementum* istud sit modus physicus superadditus, vel tantum metaphysicus et respectivus, ac proin talis etiam forma sit subsistentia? Quæstio est metaphysica, in qua, salvis utriusque

partis juribus, nostra pace quis, quid velit, sentiat. Saltem in priori *connotatione* negationis istius, in altera *modus respectivus* abunde sufficit.

Dixi 2º. *Juxta modernum usum*. Nam a Latinis olim etiam accipiebatur pro *essentia*, ut patet ex Conc. Rom. apud THEODORET. Eccles. Hist. L. 2. c. 17. (opp. t. 3. p. 618. A. edit. Sirmond. an. 1642.) ubi dicitur Spiritum sanctum habere unam cum Patre et Filio subsistentiam, id est, essentiam; at communi postea consensu pro persona sumi cœpit a Concil. Constantinop. I. ep. ad Damas. (Lab. t. 2. p. 964. C.), Concil. Chalced. Act. 5. (Lab. t. 4. p. 568. B.), Concil. V. Generali Collat. 8. can. 1. (Lab. t. 5. p. 567. E.), et Generali VI. Act. 4. (Lab. t. 6. p. 684. D.).

164. III. SUPPOSITUM, ex natura et subsistentia in abstracto consurgit; et definitur: *Naturæ completæ individua substantia*, ubi per *substantiam* intelligunt *subsistentiam*. Hinc ad suppositum requiritur 1º. *Natura completa*, ideoque a ratione suppositi excluditur anima rationalis, etiam in statu separationis a corpore, quia natura non est. 2º. *Per se subsistens*, juxta num. præc. 3º. *Individa*, i. e. determinata et singularis.

165. IV. PERSONA a supposito differt, ceu a genere species. Suppositum enim quid generalius est, nec solum Deo, angelo, homini, sed etiam brutis, plantis, et substantiis inanimatis tribuitur. At vero persona non nisi substantiis ratione præditis, Deo, angelis, hominibus; unde et *dignitatis nomen* compellatur. Quare persona nihil est aliud, quam suppositum rationale, vel intellectuale, et definitur ex BOETIO L. cit. c. 3. a D. THOMA q. 29. a. 1. 0. *Rationalis naturæ (completæ) individua substantia, sive subsistentia*, in sensu n. præc.

166. V. HYPOSTASIS, usu nunc recepto, idem est prorsus, quod persona, ut *unio hypostatica* idem sonet, quod *personalis*, derivatione sumpta a persona Verbi, in qua fit naturarum conjunctio.

Dixi: *Usu nunc recepto*. Nam ante, et aliquantum post Nicænum Concilium *natura et hypostasis* promiscue usurpata sunt. Ante communius sumebatur pro natura et essentia; a Dionysio tamen L. 2. de Hierarch. pro persona sumitur. Post Nicænum vero communius pro persona, licet non ubique. Sic, apud PETAV. L. 2. Theol. Dogm. de Incarn. c. 6., CYRILL. ALEXANDRIN. veterem hypostasis sensum, nondum apud Alexandrinos antiquatum necessaria de causa contra Nestorium retinuit. Et D. HIERONYMI ævo de voce *hypostasis* lis inter ipsos adhuc Patres fuit, Latinis adhuc frequenter illam pro *essentia* sumentibus. In quem sensum et ipse inclinasse HIERON. videtur, ep. 57. (al. 15.) ad Damasum scribens: *Taceantur tres hypostases, et una teneatur; venenum sub melle latet*. Nimirum, quod Ariani hypostasis nomine suum errorem tegerent; cumque tres in Deo hypostases dicerent, tres ipsi substantias diversas vellent intelligi. Rogat tamen Damasum HIERON., ut figat et determinet usum et significationem *hypostasis*.

At consentiente tandem Ecclesia utraque, Latina, et Græca, pro persona adhiberi cœpit, ex Conciliis n. 163. cit., et pro eodem sumi, *suppositum, persona, subsistentia, hypostasis*, quem morem in sequentibus nos quoque tenebimus.

167. Dico. Unio Verbi divini cum natura humana in Christo est vere hypostatica sive personalis, scilicet facta in persona Verbi; sic, ut in Christo sit una tantum persona, scilicet Verbi.

Conclusio est dogma fidei, definitum contra Nestorium in Concilio Ephesino, in quo recepta fuit epist. S. CYRILLI ALEXANDRINI ad Nestorium cum 12. capitulis, sive anathematismis, quæ 12. capitula habita sunt postea ut Concilii Ephesini propria: anathematismo autem tertio (opp. S. Cyrill. t. 6. sect. 1^a. p. 149. B.): *Si quis in uno Christo dividit subsistentias post unionem, anathema sit.* Similiter Concil. Chalcedon. Act. 5. (Lab. t. 4. p. 568. B.): *Salva, inquit Patres, utriusque naturæ proprietate, et in unam personam atque subsistentiam concurrente: non in duas personas partitum aut divisum, sed unum eundemque Filium et unigenitum Deum Verbum Dominum Jesum Christum (agnoscimus). Accedunt publicæ fidei professiones; 1°. in symbolo Apostolorum: Credo... et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine. 2°. in symbolo Nicæno, quod, cum declarasset, Christum esse Deum de Deo, lumen de lumine, Patri consubstantialem, addit: qui propter nos homines... incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine: et homo factus est. Atqui si duplex esset in Christo persona, jam non idem, qui Deus est Dominus noster, natus esset ex Maria Virgine. Unde in symbolo Athanasii, quod adoptavit Ecclesia, paucis totum ponitur: unus omnino non confusione substantiæ, sed unitate personæ.*

168. Prob. I. Ex S. SCRIPTURA. 1°. Juxta S. Scripturam Christus unus et idem est Deus et homo simul: Ps. 109. : *Dixit Dominus Domino meo... ex utero ante Luciferum genui te.* Matth. 3. *Hic (Christus) est filius meus dilectus.* Ad Rom. 9. *Ex quibus est Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus.* Atqui Christus unus et idem non fuit simul homo et Deus secundum naturam, ut probabitur Sect. sequenti; ergo secundum personam.

2°. Deus vere factus est homo. Joan. 1. : *Verbum caro factum est.* Ad Philipp. 2. *Qui, cum in forma Dei esset... formam servi accipiens.* Ad Gal. 4. *Misit Filium suum factum ex muliere.* Atqui certe non est factus homo per conversionem divinitatis in carnem; neque enim talis mutationis capax est Deus, neque hoc unquam ipsi somniarunt Nestoriani. Sed nec factus dici potest homo per unionem moralem, vel accidentalem, qualis est inter amicos, vel inter Deum et justos; quia, quantacumque fingatur amicitia, nunquam tamen amicus dicitur factus alter amicus, et quantocumque amore sanctus jungatur Deo, nunquam dicitur: Deus factus est ille sanctus. Et ratio a priori est: quandocumque sunt duæ personæ, vel substantiæ internæ per se subsistentes, non potest altera dici de altera, nisi denominative solum et adjective; sic homo dici potest vestitus, non autem vestis, quia inter hominem et vestem sola unio accidentalis intervenit; ergo cum tamen Deus dicatur factus homo, filius hominis, id intelligi debet per unionem physicam, hypostaticam, vel personalem.

3°. Scriptura sacra uni eidemque Christo utriusque naturæ diviniæ et humanæ proprietates attribuit. Joan. 8. ait Christus: *Antequam Abraham fieret; ego sum.* Joan. 10. *Ego et Pater unum sumus, et tamen simul: Pater*

major me est. Joan. 6. *Ego sum panis vivus, qui de caelo descendi.* Joan. 3. *Nemo ascendit in caelum, nisi qui descendit de caelo, Filius hominis, qui est in caelo, etc.* Atqui esse ante Abraham, et simul multis post seculis nasci de Virgine; esse unum cum Patre, et Patre minorem, etc. diversa plane sunt, et tamen eidem unique Christo tribuuntur; non uni ratione naturæ, ut probabitur contra Eutychianos; ergo ratione personæ. Et vero, si duæ fuissent in Christo personæ, ac duplex Christus, non potuisset sic loqui absque mendacio; pronomem enim ego personam loquentem designat; adeoque personam humanam, si fuisset in Christo; quia, qui hæc loquebatur, homo erat: atqui falsum est, Christum ut hominem esse ante Abraham, etc.; ergo.

4°. Ex sacris Scripturis B. Virgo Maria est vere Θεοτόκος, Deipara, quæ Deum genuit. Is. 7. 14. *Ecce Virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel, quod est interpretatum, nobiscum Deus.* Luc. 1. 35. *Quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei.* Ad Gal. 4. 4. *Misit Deus Filium suum factum ex muliere;* in græco est Γενόμενον, quæ vox generatum significat, sicut Γένεσις generationem. Ad Rom. 1. 2. *Quod ante promiserat per prophetas de Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem.* Atqui non hoc sensu dicitur Deipara, quod nudam divinitatem, Deumque purum genuerit; nemo enim unquam adeo desipuit, ut id cogitaret; ergo quod genuerit eum, qui Deus simul et homo est, propter intimam et hypostaticam utriusque naturæ unionem.

Prob. II. Ex RATIONE. Nam duæ formæ, quæ in abstracto non prædicantur de se invicem, nec in concreto prædicantur; nisi ob conjunctionem in eodem supposito, ut patet in albedine et dulcedine; ut enim vera sit propositio: album est dulce; necesse est, utramque formam uniri in eodem supposito, ut lacte; vel si in diversis sint suppositis, falsa erit propositio. Sic vero se habet in præsentī materia humanitas et divinitas; quia una non est altera, et tamen Deus est homo, et homo Deus; ergo hoc est ob talium formarum, sive naturarum, conjunctionem in eadem persona; scilicet quia subsistentia terminans naturam divinam, est ipsissima subsistentia terminans naturam humanam.

169. Obj. I. Ex S. SCRIPT. 1°. Ad Coloss. 2. 9. divinitas in Christo inhabitare dicitur: *In quo inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter.* 2°. Ipsemet Christus Joan. 2. 19. humanitatem suam templum appellat: *Solvite templum hoc;* qua locutione et Patres aliquando utuntur, ac in specie S. CYRILLUS L. 6. in Joan. (opp. t. 4. p. 631. C.) Christi humanitatem divinitatis templum appellat. Ergo in Christo datur tantum unio inhabitationis, quæ non potest esse physica, personalis, vel vere hypostatica.

Ad 1um. R. D. In Christo inhabitat divinitas in sensu vulgari, quomodo quis dicitur inquilinus ædium, vel olim Deus habitasse dicitur in templo Salomonis N. inhabitat corporaliter, i. e. vere hypostatice unita C. Sic etiam anima dicitur habitare in corpore, scilicet metaphorice, quo non obstante, illi vera unione physica jungitur.

Ad 2um. R. D. Humanitatem appellat templum in sensu vulgari, ut ante N. ratione singulari, ob hypostaticam et veram conjunctionem humanitatis,

sub qua divinitas latebat *C*. Sic etiam 1. Pet. 2. S. PETRUS animam suam quasi in tabernaculo ait existere: atqui non ideo dicere voluit, animam suam cum corpore solum moraliter, accidentaliter unitam fuisse. Eadem est responsio ad Patres quosdam, ac S. CYRILLI verba, eadem metaphora utentis. Certe nemo hypostaticam Verbi cum humanitate unionem CYRILLO vehementius contra Nestorium defendit.

170. *Obj. II.* EX PATRIBUS. Ex his aiunt 1°. alii, ut S. AUG. L. de Agon. Christiano. c. 11. et alibi, Verbum assumpsit *hominem*; unde et in hymno Ambrosiano cantatur: *Tu ad liberandum suscepturus hominem*. Atqui vox homo personam humanam importat. 2°. Alii, ut BASILIUS serm. de Spiritu sancto ad Amphilocho. (apud Theodoret. in reprehens. 5. Anathem. opp. t. 4. p. 474. D.) et EUSTATH. a Gelasio cit., L. de 2. nat. (Bibl. PP. t. 4. p. 424.) Christum appellant *hominem Deiferum*. Item alii ut ATHANASIUS ipse in Exposit. fidei. n. 1. et 4. et JOANN. DAMASC. de Fide L. 3. c. 15. (opp. t. 2. p. 235. C. edit. Venet. an. 1748.) *Dominicum hominem, instrumentum divinitatis* vocant. Sed hæ locutiones unionem moralem, vel accidentalem rectius, quam hypostaticam sonant.

Ad 1um. R. D. Dicunt a Verbo assumptum hominem in concreto *N*. in abstracto, per hominem intelligendo humanitatem *C*.

Ad 2um. iterum *D*. Sic appellant Christum in sensu Nestorio favente, unionem accidentalem exprimere volentes *N*. in sensu orthodoxo, quem æque habere possunt *C*. Has similesque locutiones jam Theodorus Mopsuestenus in suæ causæ patrocinium congresserat; sed frustra: ut enim merito LEONTIUS BYSANTINUS L. 3. cont. Nestorian. observat (Bibl. M. PP. t. 4. part. 2^a. p. 1010. D.) non de verbis, sed de sentiis ac verborum sensu, et mente proferentium quæstio moveri debet; cum vocibus iisdem tam Nestoriana hæresis, quam Catholica veritas exprimi possit.

Sic igitur dicunt assumptum *hominem*, indicantes integram hominis naturam, non mutilatam, assumptam fuisse, ut Apollinaris voluerat, aut umbratilem, ut Phantasiastæ somniabant. Unde et in symbolo Athanasiano de Christo dicitur: *Perfectus Deus, perfectus homo*; sed quo sensu? *ex anima rationali et humana carne subsistens*, i. e. tota natura. Sic S. EPIPH. hæc. 77. n. 19. Dimœritas, h. e. Apollinaristas, redarguit, quod dici nollent: *Verbum assumpsisse perfectum hominem*, eo quod de puris hominibus ea vox in Scripturis adhiberetur; sed occurrit EPIPHAN. negans pravitatis aliquid subesse voci, et vim ejus explicat, ut sit idem, *ac in se ipsum formavit assumendo propriam humanitatem*. Quid clarius?

Sic Christum *Deiferum* (Basil. habet carnem Deiferam), *Dominicum*, etc. dixerunt, exprimere volentes veram unionem hypostaticam Verbi cum natura humana, teste S. MAXIMO Martyre in Scholiis ad caput 7. Libri de cœlesti Hierarch. (opp. S. Dionys. t. 2. p. 23. edit. Venet. an. 1756.), ubi exponit, qua ratione BASILIUS Deiferam Christi carnem (idem est de reliquis nominibus) appellet: *Verum caro*, inquit, *ipsius Domini secundum substantiam et subsistentiam unita fuit ipsi Deo Verbo; ideo etiam ipse carnem gestare a Patribus dicitur, et carnem induisse. Quid igitur absurdum, si etiam ipsius caro Deifera dicitur, tanquam ferens Deum Verbum secundum unitionem indivisibilem.*

Merito tamen has loquendi rationes CYRILLUS reprehendit in Nestorio, ob pravum hujus sensum, unionem accidentalem eruere conantis; at in viris catholicis, non suspectis, et spectata auctorum eas proferentium mente, omni erroris vitio carebant.

Inst. At S. CHRYSOST. hom. 3. in 1. epist. ad Hebr. docet ex illo Ps. 44. *Sedes tua Deus*, etc. ab Apostolo ostendi, duas in Christo personas dari: *Hic*, inquit, *et Judæos, et Pauli Samosatani assecclas, et Arianos, Marcellumque et Sabellium ferit, et Marcionem. Quomodo? Judæos quidem, ostendens duas personas, et Deum, et hominem. Et infra: adversus Marcellum, quod sint duæ personæ divise per hypostasin.*

R. N. A. Christi enim nomen in illa hom. cit. loc. nequidem legere est; sed simpliciter ait, duas esse personas juxta verba Prophetæ et Apostoli: *propterea unxit te Deus, Deus tuus*; sed hoc S. CHRYS. de duabus personis divinis intelligit Patre et Filio incarnato, confutare intendens Judæos; distinctas esse personas Patrem et Filium, non unam, ut erronee putabant Judæi; deinde Christum esse simul Deum et hominem, quem illi hominem purum erant arbitrati; hic enim idem Prophetæ et Pauli scopus erat. Quæ S. CHRYS. mens adeo perspecta erat Nestorio ejusque fautoribus, ut nec hæresiarcha ipse, nec Theodoretus Nestorii propugnator, licet perpetuus S. Chrysostomi lector, nec JOANNES ANTIOCHENUS, nec FACUNDUS HERMIANENSIS, acerrimus trium capitulorum defensor, alias diligenter S. Chrysostomi loca corradens L. 11. c. 5., unquam ad CHRYSOSTOMUM appellavit. Sed et S. CHRYSOST. dogma Catholicum jam ante Nestorii ortum adeo diserte et nitide docuit, et impium Nestorii dogma decretoria sententiâ ferit, ut magis non posset. *Valde pium*, ait S. CHRYSOST. epist. ad Cæsarium (opp. t. 3. p. 743. E.) Christum, *qui morte circumdatus est, confiteri in divinitate perfectum, unum Filium unigenitum, non dividendum in filiorum dualitatem, non alterum et alterum; absit; sed unum et eundem Dominum Jesum, Deum, Verbum, carne nostra amictum... Fugiamus eos, qui dividunt naturam. Etsi enim duplex natura, verumtamen indivisibilis, et indissipabilis unitio in una filiationis confitenda persona.*

171. *Obj. III.* Si una esset in Christo persona, scilicet Verbi; ergo verum esset dicere: *unus de Trinitate est passus*: atqui hoc non; nam HORMISDAS S. Pontifex hanc propositionem in Monachis Scythiæ damnavit.

R. C. M. N. *min. et prob.* HORMISDAS solum repressit temeritatem et pertinaciam monachorum Scythiæ, qui hanc propositionem contendebant necessario adjiciendam esse definitioni Concilii Chalcedonensis; quasi hæc, nisi adderetur illa propositio, manca et imperfecta foret; atque ideo de Nestorianismi labe infectos habebant, qui dictæ propositioni subscribere renuebant. Quem intempestivum zelum, pertinacemque animum reprehendit HORMISDAS, ceu tumultuum et dissensionum causam, ac silere jussit de propositione ista, circa ipsam vero propositionem judicium non tulit. At hunc loquendi modum postea revera approbavit Ecclesia in Concil. general. V. Collat. 8. can. 4. et 5. (Labbe. t. 5. p. 558.), JOANNES II. S. P. in epist. ad Justinianum, in qua et Imperatorem laudat, qui eam tuebatur; e contra damnat monachos Acemetas contra sentientes.

172. *Obj. IV. Ex RATIONE.* 1°. De conceptu substantiæ est, subsistere per se; definitur enim, *quod est per se*: atqui humanitas Christi est substantia; ergo debet subsistere per se; vel secus, non erit substantia. 2°. Si humanitas Christi careat proprio subsistendi modo, non erit vera et perfecta substantia; quia careret substantia sua, quæ est complementum naturæ, et hujus perfectio. 3°. Persona est *naturæ rationalis individua substantia*: atqui Verbum assumpsit naturam rationalem individuum; ergo. 4°. Persona Christi est composita, ex Synodo generali V. Collat. 8. can. 4. ubi definitur, *unionem factam esse secundum compositionem*. Et additur: *subsistentiam Christi esse compositam*. Ergo duæ debent esse in Christo personæ; nam persona composita duas dicit personas simplices, ex quibus componitur.

Ad 1um. R. D. De conceptu substantiæ est, subsistere per se; perseitate, quæ excludat inhæsiōem alteri tanquam subjecto, more accidentium *C.* quæ excludat subsistentiam in alio *N.* Plus ex conceptu substantiæ nequit evinci: est de conceptu substantiæ posse subsistere substantia propria et connaturali; non autem ita actu subsistere; ac non posse subsistere substantia nobiliore et digniore, quæ vices suppleat substantiæ propriæ.

Ad 2um. N. A. Ad prob. D. Subsistentia est complementum et perfectio naturæ, hanc perficiens in ratione naturæ, vel essentiæ *N.* illam constituens in ratione suppositi, et hoc tantum sensu perficiens *C.* At si constituatur in ratione suppositi per subsistentiam nobiliorem et digniorem, habetur complementum ultimum, et sic perfectio nobiliori modo, quem ex suo conceptu non excludit substantia.

Ad 3um. D. Est individua substantia, i. e. substantia *C.* individua natura *N.* juxta n. 165. Ideo fit, ut persona, quia est naturæ rationalis individua substantia, substantiam faciât existere separatim, et incommunicabilem alteri. At Verbum non assumpsit naturam humanam jam subsistentem, et habentem personam propriam.

Ad 4um. R. D. Persona Christi considerata *præcise* secundum id, quod dicit in recto, et secundum se, est composita *N.* considerata fam secundum id, quod dicit in recto, quam secundum id, quod dicit in obliquo *C.* Priore modo enim considerata, est personalitas Verbi, quæ est simplicissima. At quia personalitas Verbi subsistit in duabus naturis inter se unitis, ideo considerata posteriore modo recte dicitur composita, h. e. *subsistens duabus naturis*; ex quo nullo modo sequitur, ipsam compositam esse ex duabus personis simplicibus. Et hæc mens fuit Patrum Syn. V.; illud enim: *secundum compositionem*, opponunt Eutychianis asserentibus unionem factam secundum confusionem naturarum; et Nestorianis, volentibus factam secundum affectum, vel simili morali modo.

173. *Obj. V.* Specialiter contra, quod B. Virgo sit Θεοτόκος *Deiparâ*. B. Virgo non genuit divinitatem; ergo.

R. N. Cons. Ut enim sit et dicatur mater Dei, satis est, quod genuerit eum, qui est Deus; ferme ut in humanis: ut enim mulier sit, et dicatur mater hominis, satis est, quod eum genuerit, qui est homo, licet nobiliorem hominis partem, animam, non generet.

Inst. 1. Terminus generationis est suppositum: atqui suppositum divinum non potest terminare generationem temporalem; quia terminus gene-

rationis non potest esse ante actionem generationis: atqui suppositum divinum jam erat ante generationem temporalem ipsius Christi; ergo.

R. N. min. Ad prob. D. min. Suppositum, vel persona divina, ut est simplex, et subsistens in sola natura divina, jam erat ante *C.* ut est composita, et subsistens simul in natura *N.*

R. Neque dicas: Sicut terminus generationis divinæ est persona: ita pariter generationis humanæ persona humana. Nam persona divina, cum infinita sit, terminare generationem humanam potest; non sic e contra persona humana generationem divinam.

Inst. 2. Mater suo filio consubstantialis esse debet: atqui B. Virgo non est consubstantialis filio; alias foret Dea, ut inferebat Nestorius.

R. D. A. Debet esse consubstantialis filio ex omni parte *N.* ex aliqua parte, secundum naturam, quam ipsi communicat *C.* Licet igitur non sit consubstantialis suo filio secundum naturam divinam, recte tamen mater Dei dicitur; quia genuit eum, qui est Deus. Et ulterior ratio est, quia generatio terminatur ad personam, non ad naturam; unde non solemus dicere, nec proprie dicitur, natura humana genita; sed homo genitus: atqui homo, a B. Virgine genitus, est Deus; ergo et illa mater Dei, juxta illud S. Elisabeth Luc. 1. *Unde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me?*

Inst. 3. Ergo eodem jure dici posset B. Virgo mater Verbi divini.

R. D. Illat. Mater Verbi formaliter *N.* materialiter, quatenus est mater illius, qui est Verbum Patris *C.* In rigore, *Verbum formaliter*, significat terminum generationis æternæ per divinum intellectum. Quo tamen non obstante, etiam in sensu catholico, passim dicitur mater Verbi, scilicet materialiter, sensu dato.

ARTICULUS III.

AN IN CONCILIO EPHESINO GENERALI III. CANONICE DAMNATUS SIT NESTORIUS? ET NUM HUIUS ERRORI ADHÆSERIT JOANNES ANTIOCHENUS CUM SUIS ORIENTALIBUS EPISCOPIS?

Primum negant ex *Calvini* schola et secta scriptores posteriores *Albertinus, Ægidius Gaillard*, aliique, non tam personæ Nestorii gratia, quam ea occasione detrahendi Synodo œcumenicæ, indeque ducendi argumentum, ad infringendam aliarum Synodorum auctoritatem. Quoad alterum ratio dubitandi quibusdam est visa, quod JOANNES plura gesserit Ephesi, præcipue damnando S. CYRILLI 12. capitula, vel anathematis; quibus tamen hic S. Præsul dogma catholicum tuitus, damnabat nefariam doctrinam Nestorii. Sed

174. *Dico I.* Nestorius legitime ac canonice ab Ephesina Synodo damnatus est. Conclusio continet partes duas; 1^a. quod *legitime*, sive juste, ob doctrinam hæreticam damnatus sit. 2^a. quod *canonice*; sive quod in ejus condemnatione erratum non fuerit contra formam judicii. Igitur

Prob. 1^a. p. Nestorius vere hæresin docuit; ergo legitime, et juste damnatus est. *Cons. patet. Prob. A.* Nam 1°. Nestorium docuisse, a Verbo assumptum esse hominem perfectum, subsistentem, constat ex symbolo ab